

Năm Gà, nói chuyện

“Chửi mắng gà”

Chúng ta có thể định nghĩa chữ “Chửi”: - “Chửi” là sự xung đột, là sự bất mãn, sự căm phẫn, sự ghét bỏ, được biểu thị ra ngoài một cách mạnh mẽ nhất bằng lời nói.

“Chửi, trong bất cứ tầng lớp nào cũng có, từ những cái gọi là “thượng lưu trí thức” cho đến tầng lớp “dân dã, hạ tiện”, chỉ khác nhau về ngôn ngữ được dùng trong lúc bày tỏ sự căm ghét, sự bất mãn về một sự việc nào đó khi xảy đến và chỉ khác nhau ở mức độ biểu hiện và từ ngữ được sử dụng trong lúc chửi. Bất cứ một giai tầng nào cũng có những biểu hiện này. Suy cho cùng, những hành động này – “Chửi” – nó rất là “người”, chỉ ở loài thú mới không có biểu hiện này, chúng chỉ

biết hành động theo bản năng là cắn xé lẫn nhau, chúng không biết “chửi” !!! – Các vị Tổng Thống Mỹ, chỉ kể từ các Vị Tổng Thống gần đây...như Richard Nixon, Gerald Ford đến Jimmy Carter, Ronald Reagan, George.H.Bush cho đến Clinton qua George.W.Bush ...đều biết... “Chửi” ...ráo!!! . Và mới nhất, một vị Tổng Thống của một nước nhỏ, nước Philippines, Tổng Thống Rodrigo Duterte, không những biết ...“Chửi”, mà còn biết.... “Chửi”....bạo !!!

“Chửi” - từ Phương Đông sang Phương Tây, dân tộc nào cũng biết chửi, cũng có một nền “văn hóa chửi” – cũng có những từ ngữ dành riêng trong nền “văn hóa chửi” này. Riêng người Mỹ, có riêng một quyển tự điển về...chửi này. Nhưng có một điểm khác căn bản nhất của hai nền văn hóa Phương Đông và Phương Tây trong nền “văn hóa chửi” này là, đối với Phương Tây, “người nào làm là người ấy chịu”, còn đối với người Phương Đông thì...không, nhất định là ...không như thế – Nhất là người Việt Nam chúng ta, từ Cha, Mẹ, Ông Bà, tăng tổ đến chú bác cô dì...đều được “đối phương” đem ra để...“trảm” và tất nhiên bằng những lời lẽ thô bỉ và tục tằn nhất. Một điểm khác nhau căn bản nữa giữa hai nền “văn hóa chửi” Đông và Tây là, đối với người Phương Tây, cuộc “khẩu chiến” này không kéo dài lâu, nếu cần...họ sẽ giải quyết theo một cách khác, còn với Phương Đông, đặc biệt là người Việt Nam cuộc chiến nàysẵn sàng có thể là... cuộc Vạn Lý Trường Chinh... Chửi !!! – hay...-“Trường kỳ... Chửi” để đến.....“thắng lợi cuối cùng (?)” là ...con gà được....trở về mái nhà xưa (Come back to Sorrento ??)!!! - Người Việt Nam, đặc biệt là các Bà Mẹ Quê, có thể chửi sáng, chửi chiều, chửi ngày, chửi đêm, chửi từ ngày này qua ngày khác- chửi “non-stop”(?) - . Chửi có ...bài, có...bản, chửi có lớp có lang, chửi có tuồng tích (?), chửi.... có vần có điệu, và có thể....-“Chửi hay như ...hát”. Chửi hay đến mức....người không có tội cũng muốn tự nhận rằng mình có tội...để tránh được cái tội ...nghe chửi !!!

Có một điểm chung căn bản của hai nền “Văn Hóa Chửi”, đó là các từ ngữ đều thô tục, đa số các từ ngữ này đều chỉ những bộ phận “thô trọc” trong cơ thể con người. Theo cách nhìn của người Phương Đông, các phần từ con mắt trở lên trên thuộc

“thần”, phân thanh cao nhất của con người. Từ mắt đi trở xuống, càng đi xuống thấp phía dưới càng ô trọc. Những phần “ô trọc” này được người Việt Nam đem ra vung vãi tứ tung vào đôi phương.

Ngoài các từ ngữ chỉ các bộ phận ô trọc này, các từ ngữ trong “Văn hóa Chữ”, với các thứ tiếng thô tục này còn nhắc đến vấn đề sinh hoạt dục tính, mà theo công ước xã hội, không được đề cập một cách công khai, vì mỗi người đều tự giới hạn mình bởi một hàng rào do chính mình tự dựng lên bởi những giáo lý, nề nếp giáo dục được hấp thụ từ gia đình, từ học đường, từ môi trường chung quanh, ..v.v...

Linh Mục Thanh Lăng (1924 - 1978), nhà giáo dục, nhà nghiên cứu văn học Việt Nam, giảng dạy tại Đại học Văn khoa Huế, Đại học Văn khoa Sài Gòn từ năm 1957 đến 1975. Ông thi đỗ Tiến sĩ tại Đại học Fribourg, Thụy Sĩ, năm 1957 với luận án “Khởi thảo văn học sử Việt Nam: Văn chương bình dân”, trong đó Linh Mục có đề cập đến “Văn Hóa Chữ của Việt Nam”. Và theo nhà văn Võ Phiến (tác giả của 4 tiểu thuyết, 9 tập tùy bút, nhiều tập truyện ngắn, một tập thơ và nhiều tác phẩm phê bình tiểu luận, và các phiếm luận), theo ông “Văn Hóa Chữ” của người Việt Nam là một nghệ thuật.... - một “Nghệ Thuật” - mà không có một nền văn hóa của nước nào có được. “Chữ” của các Bà Mẹ Quê Việt Nam đã đạt đến.... “Đỉnh cao (?)”của “Chữ”, và đã trở thành một nghệ thuật- đó là “Nghệ Thuật Chữ” - !!!

Có thể, có người khắc khe sẽ không đồng ý về nhóm chữ: - “Văn Hóa Chữ” -, Vì, có thể cho rằng “Chữ” thì làm sao mà được gọi là... có “Văn Hóa”. Chúng ta đặt ngược lại câu hỏi, “Văn Hóa” là cái gì?- Bài viết này không đi sâu vào vấn đề “Văn Hóa là gì”, mà chỉ muốn nói đến có một thứ Văn Hóa Bình Dân, một thứ rất đời thường, rất dân dã, rất đậm chất ...người, là một sinh hoạt của con người bên cạnh hàng loạt các sinh hoạt khác như âm nhạc, hội họa, điêu khắc, kiến trúc....- những sinh hoạt của con người, trong đó tình cảm của con người được biểu hiện. “Chữ” là một sinh hoạt thường tình của con người, luôn luôn xuất hiện với ta trong cuộc sống thường ngày, nên khi gọi là “Văn Hóa Chữ” không có gì gọi là khiên cưỡng, gượng ép hay quá đáng. André Maurois,

(1885 – 1967) là một nhà văn lớn, người Pháp, có viết: “Văn Hóa là những gì còn lại sau khi bị mai một đi”. “Văn Hóa Chửi” này vẫn còn lưu lại những dấu tích đậm nét trong dòng Văn Chương Bình Dân Việt Nam. Vì thế, cũng mong mọi người bớt khắc khe, bớt “ngghiêm cần, đao mạo,” để “đòi hỏi” các Bà Mẹ Quê Việt Nam phải hành xử như thế này, phải có thái độ như thế kia, phải nói ra những lời này, không được được nói lời kia....khi các Bà Mẹ Quê của chúng ta bị mất con gà, mà nên cùng chấp nhận một việc rất “Người” trong đời sống với đầy những Hỷ, Nộ, Ái, ó luôn đan xen, xoắn bện với nhau....

Bài viết này và sưu tầm này, người viết xin được giới hạn trong phạm vi “Chửi” vì bị mất con gà , tức... “Chửi mất gà”. Dĩ nhiên, người chửi là các Bà Mẹ Quê Việt Nam. Chúng ta thửkiểm các kiểu chửi của các miền.

Chửi kiểu Miền Bắc:

“Làng trên xóm dưới, bên ngược bên xuôi, tôi có con gà mái vàng. Sáng nay tôi còn cho nó ăn, thế mà bây giờ nó bị mất ! Ai bắt được thì cho tôi xin, nếu không trả thì tôi chửi cho mà nghe đây.....!!!

..... Bó cái thằng chết đâm, cha cái con chết xia ! Mày day tay mặt, mày đặt tay trái, nở ăn cắp của bà đây con gà. Này bà bảo cho chúng mày biết: Thằng đứng chiếu ngang, thằng sang chiếu dọc, thằng đọc văn tế, thằng bé cái hài, thằng nhai thủ lợn... Con gà nó ở nhà bà là con gà. Nó bị bắt trộm về nhà mày thì thành con cú, con cáo, con thành đánh mỏ đỏ, nó sẽ mổ mắt, xé xác ông, bà, cha, mẹ, vợ , chồng, con cái nhà mày đấy..... !

Mày mà ăn thì con gà nhà bà thì ăn một miếng chết một đũa, ăn hai miếng chết hai đũa, ăn ba miếng chết ba đũa, và ăn cả con gà đó sẽ chết cả nhà cả ổ nhà mày.

Cha tiên nhân ông nội, ông ngoại, ông dại, ông khôn, đồng môn chi rể nhà mày nhá! Mày gian tham đã ăn trộm ăn cắp con gà mái nhà bà. Rồi ra, nhà chúng mày chết một đời cha, chết ba đời con, đẻ non, đẻ ngược, chân ra trước đầu bước ra sau, đẻ sót nhau. Chết mau, chết sớm ! Chết trẻ, đẻ ngang nhá.

Bốn thằng cầm cờ xanh đứng đầu ngõ, ba thằng cầm cờ đỏ đứng đầu làng, đưa đám tang cả nhà mày ra đồng làng chôn đấy. Mày có khôn hồn, mang trả ngay con gà đó cho bà, kéo không bà đào mồ, quật mả cao tăng tổ khảo, cao tăng tổ tỉ, thúc, bá, đệ, huynh, cô, dì, tỳ, muội nhà mày đấy.

Hôm nay bà chửi một bài, ngày mai bà sẽ chửi hai lần liền. Bà chửi cho mày hóa điên, bà rủa suốt tháng liên miên không ngừng. Bây giờ bà mệt quá chùng, bà về cơm nước, nhớ đừng quên a... Muốn sống thì thả gà ra, lạy bà hai lạy, bà tha cho mày”

Một kiểu chửi khác ở miền Bắc:

Bớ cái đũa ăn cắp con gà mái của bà...Chém cha cái đũa trộm gà...con gà sống thien hoa mơ của bà mới đập con mái ghe hôm qua...vậy mà mày ăn trộm của bà...mày làm bà mất giống...ôi trời cao đất dày ơi...- Mày sẽ bị trời bắt phạt cho xuống âm ti địa ngục, mày sẽ bị đày xuống tầng thứ 18, mày sẽ không được đầu thai...- này cái đũa trộm gà kia, mày ăn không con gà của bà thì bà lôi cả họ hàng hang hóc mày ra...chém cha cái lũ trộm gà... ới ông quan tuần phủ, ông tổng, ông xã, ông lý, ông phó cựu ơi... các ông ngồi chơi để nó bắt trộm con gà của tôi...(Mẹ dậm chân thỉnh thịch,nhảy cẫng lên,hai tay vỗ vào mông đôm đốp)... tôi lấy gì mà nhét vào mồm các ông trên sân đình bây giờ... Cái thằng bắt gà kia...cái mũi mày tinh hơn mũi con chó ngu nhà bà...- Chém cha đôi môi bản nhà mày, bà thì bà bẻ răng cho mày cả đời ăn cháo, bà thì bà rút lưỡi cho mày cầm, bà moi cuống họng mày lấy sụn đánh tiết canh cho ông hàng xóm nhà bà nhắm rượu... Chém cha cái dạ dày thối nhà mày, bà mà bắt được mày, bà đem bộ ruột của mày cho quạ nó ăn, bà nút hậu môn cho mày tắc ỉa...bà bịt lỗ chim cho mày hết sướng... Thằng trộm gà kia... mày là kẻ chết bầm chết vằm...nhớ...bà lôi tất cả họ hàng hang hóc mày ra, bà chửi mày và cả họ nhà mày, bà chửi từ họ Hiện tại đến họ Trung đại, họ Cổ đại...và cả họ Tiên sử nhà mày...bà chửi đến tận ông thân sinh ra mày là hai con khỉ đã sinh ra họ nhà mày

Trong tác phẩm "*Bước đường cùng*" của Nguyễn Công Hoan: (1903 - 1977 là một nhà văn, nhà báo, nổi tiếng trước năm 1945): cũng đã viết :

"...Làng trên xóm dưới, bên sau bên trước, bên ngược bên xuôi! Tôi có con gà mái xám nó sắp ghe ổ, nó lạc ban sáng, mà thằng nào con nào, đưa ở gần mà qua, đưa ở xa mà lại, nó dang tay mặt, nó đặt tay trái, nó bật mắt của tôi, thì buông tha thả nó ra, không tôi chửi cho đời!

Chém cha đứa bắt gà nhà bà! Chiều hôm qua, bà cho nó ăn nó hãy còn, sáng hôm nay con bà gọi nó hãy còn, mà bây giờ nó đã bị bắt mất. Mày muốn sống mà ở với chồng với con mày, thì buông tha thả nó ra, cho nó về nhà bà. Nhược bằng mày chấp chiếm, thì bà đào mã thằng tam tứ đại nhà mày ra, bà khai, bà bắt sống (sang = quan tài, chú thích của Người viết) thằng ngu đại lục đại nhà mày lên. Nó ở nhà bà, nó là con gà, nó về nhà mày, nó biến thành cú thành cáo, thành thần nanh mổ đỏ; nó mổ chồng mổ con, mổ cả nhà mày cho mà xem.

Ồi cái thằng chết đâm, cái con chết xia kia! Mày mà giết gà nhà bà thì một người ăn chết một, hai người ăn chết hai, ba người ăn chết ba. Mày xuống âm phủ thì quỷ sứ thần linh nó rút ruột ra. Ồi cái thằng chết đâm, cái con chết xia kia....ao đất dầy ời.....

Chửi mắt gà kiêu ở Miền Trung:

“Cao tầng tổ đĩ, cao tầng tổ khảo, cô tổ gia tông cả ông, cả bà, cả cha, cả mẹ, chú bác, anh em, họ nội họ ngoại, xa gần ân ái, họ gái họ trai, dưới âm phủ đội mũ mà đi lên, trên thiên đàng xếp hàng đi xuống, bây hãy vén mái tai, gài mái tóc, đặng chống tai lên cho rõ, chống cửa ngõ cho cao, chặt hàng rào cho thấp để mà nghe tao chửi đây này:

Tam canh mục đội, xóm hội xóm phường, xóm trước xóm sau, xóm trên xóm dưới, lư hương, bát nước, chiếu trải giường thờ,

tau bói mả cha bay rung rinh như thuyền mảnh gặp sóng, tau nín như nín “Đ***(?) nín Đ*** (?), tau đập như đập cứt mà bay cứ bươi ra, bay chọc cho tau chửi. Tau chửi cho tan nát tông môn họ hàng cái quân khốn khiếp, cái quân vô hậu kế đời đã ăn của tau bầy con gà xám, tám con gà vàng. Bầy ăn chi mà ác hơn ác nghiệp. Bầy ăn bằng nôi đồng, bầy ăn bằng nôi đất, bay ăn lật đật, bay ăn ban đêm, bữa túi. Bầy ăn cho chồng bầy sợ, cho con bầy kinh, bầy ăn cho ngã miếu sập đình, cho mồ cha bầy chết hết để một mình bầy ngồi đó bầy ăn. Đồ quân ăn chó cả lông, ăn hồng cả hột. Cái quân không sợ trời đánh thánh đâm, trời đánh thánh vật. Bầy ăn mần răng mà hết một chục rưỡi con gà?”

Một kiểu chửi mạt gà khác ở Miền Trung:

“Cha cố tổ mười đời cha bay. Bầy ăng chi mà ăng ác rứa? Bầy tham chi mà tham vô hậu rứa? Cứ sáng sáng mắc cái thổng, đứng bóng mắc cái niêu, chiều chiều mắc lè củi, túi túi mắc con gà. Điều dọi chi cho cam, một bầy ba cong gà xám, tám cong gà vàng, rứa mà háng ăng mạt môt cong, chừ đếm đi đến lại, coong mười môt con. Bay ăng chi mà ăng vô hậu rứa ?”

Hôm qua tau mạt con gà mái dầu khoang cổ. Hôm ni tau mạt con gà mái nở khoang bông. Con mô bắt là gái trốn chúa lộn chồng. Thằng mô bắt là ba đời đi ở đợ...Tụi bay hãy vén mái tai, gài mái tóc, chống cửa ngõ cho cao, chặt hàng rào cho thấp mà nghe tao chửi...

... Bay ăn cho chồng bay sợ, cho vợ bay kinh, bay ăn cho ngã miếu sập đình, cho mồ cha bay chết hết, để một mình bay ăn.”Tiên sư đũa nào bắt mạt con gà nhà bà. Gà ở nhà bà là con công, con phượng. Gà về nhà mày thành con cáo, con điều.

Chửi hay như ...hát !!! : (có vần có điệu !!)

Ở gần mà ra

Ở xa mà đến

Mà vênh mang tai

Mà cài búi tóc nhà mày

Mà nghe mẹ mày tụng kinh sám hối đây này

Nhà bà có bảy con gà xám, tám con gà vàng.

Mất hoang mất hủy
Còn đâu có một chực rưởi
Con gà nhà bà,
Nó ở nhà bà nó là con công con phượng,
Nó là thần nanh mỏ đỏ,
Mày liệu hồn mà giả con gà cho bà à à!,
Nhược bằng mày lấp liếm, thì bà đào mả thẳng tam tứ đại nhà
mày ra,

Bà khai quật mộ thẳng ngũ đại lục đại nhà mày lên,
Bà trù cả vợ lẫn chồng mày chết nhăn răng!!!
Chết ông chết bà,
Chết cha chết mẹ,
Chết bảy anh em.

Thằng nào đứng xem,
Về nhà chết nốt!!!

Hoặc như bài (hát) “Chửi” sau đây:
Mày ngớ mày thoát được tay bà đây à à!
Mày đi đặng Đông bà gông bà cùm
Mày đi đặng Nam bà giam bà giữ
Mày đi đặng Tây bà vạy, bà bắt
Mày đi đặng Bắc bà giắt mày về.
Mày mà đóp phải con gà nhà bà đây hở
Nay bà chửi

Mai bà chửi

Bà còn chửi nữa

Hôm nay bà chửi một bài,

Ngày mai bà sẽ chửi hai lần liền..liền..liền...liền...

Mày mà không thả con gà của bà ra

Thì bà còn chửi, Chửi ngày chửi đêm

Chửi sáng chửi chiều

Bà vỗ bành bạch, Bà vạch tam tứ đại tổ tiên mày ra mà chửi.

Chửi mất gà ở miền Nam:

“Bà cha cố nội đưa nào ăn cắp con gà của tao. Mày ăn cắp con
gà của tao, dòng họ chín đời nhà mày, đi xe xe đụng, đi tàu tàu
chìm, ở nhà nhà cháy, Bà rửa cho mày là mày ngủ giường:
giường sập, mày ngủ võng: võng đứt, mày thức mày cũng mơ
thấy ma móc mắt mày ra, mày tắm ở ao mày chết chìm trong

chậu, mày đi ra đường xe bò cán mày bẹp đầu, mày đi trên lê đường cây khô rớt xuống gãy cổ, mày uống được ngụm nước vào mồm máu đỏ mày phọt ra đặng mũi, máu trắng mày tuôn ra đặng tai, mày ăn miếng rau mày ói ra miếng thịt. Mày dám đớp thịt con gà của tao hở?

Mày không thả con gà nhà tao ra, tao đóng ghế 3 tháng 10 ngày, buổi sáng tao chửi, buổi tối tao chửi, cho Thần Trùng đến rút từng khúc ruột của Cha Ông, vợ con nhà mày ra a a a

Nói chung, lối “chửi mát gà” ở miền Nam, ít có vần điệu, ngữ điệu bằng miền Bắc và miền Trung Việt Nam, ít có bài bản, chủ yếu trong các bài chửi này là ...“văng” các“bộ phận chiến lược” vào đối phương, một đối phương mà người chửi không biết rõ đích xác là ai....

Có thể vì đời sống kinh tế ở miền Nam dễ dãi, mưa thuận gió hòa, thiên nhiên ưu đãi, cái ăn cái mặc không quá khó khăn như ở các thôn quê miền Bắc và miền Trung, những điều này ảnh hưởng đến tâm tính con người, nên tính khí con người ở miền Nam chất phát và hiền hòa hơn, ít cay độc hơn. Nên các bài.... “Chửi mát gà” ở miền Nam ít chất... “Văn Học Nghệ Thuật” hơn (?),ít....-“ Bay bướm và thi ca (?) ” hơn ??

Cho dù biết các bài “Chửi mát Gà” của các Bà Mẹ Quê Việt Nam đầy những lời lẽ thô lỗ, tục tằn...v.v...nhưng nó vẫn là một nét sinh hoạt đời thường trong dòng sống, vẫn là...một thứ Văn Chương Bình Dân trong dòng chảy của đời sống tinh thần Việt Nam....

.....Cho dù biết như thế, những lời “chửi” vô cùng thô tục, vô cùng hạ tiện, đôi khi chúng - những lời “chửi” này - còn gây những gương ngục, những choáng váng hổ thẹn trong tôi khi vô tình nghe phải những lời này, dù tôi chỉ là kẻ đứng ngoài, nhưng tôi vẫn....

*“ Tôi yêu tiếng nước tôi từ khi mới ra đời.../ Tiếng nước tôi !
Bốn ngàn năm rờng rã buồn vui / Khóc cười theo mệnh nước
nổi trôi, nước ơi / Tiếng nước tôi! Tiếng mẹ sinh từ lúc nằm nôi
/ Thoắt nghìn năm thành tiếng lòng tôi, nước ơi.....” ...*

*Tắm áo nâu ! Những mẹ quê chỉ biết cần lao/ Những trẻ quê
bạn với đàn trâu, áo ơi /Tắm áo nâu ! Rướn mình đi từ cội*

rừng cao / Dắt dìu nhau vào đến Cà Mau, áo ơi...” (Tình Ca/ Ph.D).

.....Cho dù biết như thế, tôi vẫnyêu tiếng nước tôi, tôi vẫn yêu các Bà Mẹ Quê Việt Nam, tôi yêu những lời nhận xét, những lời nhận định của Cha Thanh Lãng, của Nhà Văn Võ Phiến...- Thôi thì cứ nhớ đến một câu nói của Lão Tử, một nhà hiền triết lớn của nhân loại, để lấy làm vui :

“Bất tiếu, bất túc dĩ vi Đạo”

(Không cười, làm sao đủ gọi là Đạo).

Mùa Xuân năm 2017

Người viết: Ctsq Nguyễn văn Sơn - 1728

Tranh vẽ biếm họa (bút chì trên giấy) Louis Tuấn Lê 2016

